

Libeliški GLASNIK

<http://www.libelice.si>

E-mail: adrijan.zalesnik@libelice.si

Libeliški GLASNIK že 25 let!

Petindvajset let ali četrto stoletje so Libeličani tako ali drugače informirani o aktualnih dogodkih v kraju in občini. Oktobra leta 1992 je bila izdana prva številka glasnika, ki je krajanke opomnila na priprave za praznovanje 70 letnice priključitve Libelič k matični domovini. Vedno večna tema o urejeni okolici je tudi zajeta v prvi izdaji ter o snovanju mladinske organizacije, kot sekcije Krajevne skupnosti.

Izdajanje krajevnega glasila si je skozi leta pridobilo naziv »informiranje na krajevno običajen način«, kar pomeni, da ni bilo določeno koliko izvodov letno mora nastati ampak so nastajali po potrebi, pač glede na dogodke. Kakšno leto so izšle samo tri, kakšno pa tudi šest številčk.

Vedno pa je primanjkovalo (še danes) sodelavcev, ki bi pomagali ustvariti vsebino. Vem, da ljudje marsikaj želijo sporočiti skupnosti pa se le težko odločijo kaj napisati. Včasih je že dovolj, če uredniku povedo, kaj bi radi sporočili. Kljub temu pa mislim, da se je glasilo »prijelo« med ljudmi, saj se kar pogosto pojavi vprašanje kdaj bo naslednja izdaja.

Kot napreduje tehnika in tehnologija je ob pojavi računalnika ustvarjanje glasnika postalo tehnično preprostejše. Predstavljajte si, da na pisalni stroj natipkaš eno stran in proti koncu narediš napako... tipkaj znova! Z uporabo računalnika je to postalo enostavnejše. Tudi stroški fotokopiranja so se glede na to, da je danes barvno, od takrat znižali. Da o slikah, ki so danes za razliko od takrat, ko si moral sliko izdelati na papir, jo kopirati in vstaviti v tekst, v digitalni obliki, niti ne govorimo.

Za nastanek vsake številke pa je vedno potrebna vsebina, nekaj domišljije in idej ter slikovni material. Zato je še kako pravi pregovor o tem, da več glav več ve. Ko je vsebina prenesena na papir je potreben natančen pregled, ali je vse kar piše resnično, ali nisi morda s pisanjem koga užalil ali mu naredil krivico ter seveda, da je slovnično pravilno. Za zadnje poskrbi lektor. Od 2010 dalje je glasnik viden tudi na medmrežju, se pravi na libeliški internetni strani: www.libelice.si. Mislim, da je vseh 25 let glasnik obdržal nevtralno poročanje ne glede na politično usmerjeno krajevno, občinsko ali državno vodstvo. Ne pomeni pa, da o politiki nismo pisali. Pisali smo tudi kritično o dogodkih ali ne - dogodkih, kar je včasih povzročilo malo nejevolje med bralci ali tistimi o katerih smo poročali. Resnica in realni prikaz stanja pač včasih ne paše vsem.

Ob koncu, izrekam hvala vsem, ki ste pri nastajanju glasnika kakorkoli sodelovali, zahvaljujem se lektorici Irmi Knez in seveda vam, spoštovani krajanke, da ste prebrali, kar smo napisali.

Urednik Adrijan Zalesnik

Koroška pesem v farni cerkvi sv. Martina!

Ženski kvartet Činklce, ki ga sestavljajo Sara Kumprej, Nežka Pori, Urška Štrekelj in Polona Potočnik je v nedeljo, 10. aprila v cerkvi sv. Martina v Libeličah izvedel koncert koroških ljudskih pesmi pod naslovom »Veselo v pomlad«. Ubrano petje je navdušilo poslušalce, ki so z bučnim aplavzom pokazali, da imajo domačo pesem radi, še posebej, če jo zapojejo tako dobre pevke. Dekleta želijo koroško ljudsko pesem ohranjati ter jo približati tudi mlajši generaciji. Lep vigredni večer so Činklce priredile Libeličanom s pesmimi: Dob'r večer, Bu'h vam daj, Sp še rožice v hart'lnu žavovale, Sem biv včera na semenje, S'm še mihna bva, Dekle na vrtu zelenem sedi, Pastirc pa pase ovce tri, Bivaži, Saj nči frajda več na svi'te, Da bi jaz znala, lan' sem možila se, Šocej, moj sel in Očka so mi kupili.

Hudournik kmalu reguliran!

Dolgo načrtovana ureditev Fračnikovega grabna je postala realnost. Regulacijska dela, vključno z izgradnjo mostov, so v polnem teku. S skalami obložena struga potoka bo preprečevala izlitje ob nalivih in uničenje ceste, ki poteka vzporedno s potokom. Tudi ta bo sanirana in postala bo še ena asfaltna cesta v krajevni skupnosti, ki bo razveselila predvsem stanovalce tega področja. Dosedanja cesta ni bila več vredna svojega imena.

Krajani, ki jim bodo s to investicijo uresničene, lahko rečemo skoraj stoletne sanje, z zadovoljstvom opazujejo gradnjo in potrpežljivo prenašajo težave, ki nastajajo med gradnjo (zapora ceste, ropot in podobno). Eden od njih mi je v šali dejal, da sedaj naprej to ne bo več Fračnikov ali Žokarjev graben ampak zaradi treh modernih mostov kar Tromostovje. Seveda pa v kratkem pričakujejo regulacijo tudi v spodnjem toku potoka. Kajti, če to ne bo narejeno, se bodo težave pač prestavile za 500 metrov nižje. Upajmo, da pristojni skupaj s stroko to vedo in načrtujejo rešitev.

Zaključek gledališke turneje!

Gledališka skupina KPD Libeliče je pravkar zaključila turnejo nastopov z igro Toneta Partljiča Čaj za dve. Začeli smo 3. januarja v Libeličah s premiero in eno ponovitvijo. zadnjo, zaključno predstavo smo imeli 15. aprila na Ravnah na Koroškem. Vmes je naša karavana vandrala po vseh treh koroških dolinah; Dravski (Kapla, Ožbalt, Vuhred), Mislinjski (Šentjanž, Šentilj pri Mislinji) in Mežiški (Reka graben, Holmec, Prevalje, Ravne na Koroškem). Gostovali smo tudi na abonmaju v Črnečah. Partljičeva komedija je že sama po sebi zabavna, duhovita in ljudska, mi pa smo jo še dodatno popestrili in obogatili z nekaj komičnimi vložki, celotno dogajanje pa smo prenesli v naše domače okolje, kar je dalo predstavi poseben pečat. Veliko časa in napora nas je stalo, preden je bila igra dovolj dobra za javno predstavitev.

Vse pa je bilo poplačano s pohvalami gledalcev, še več pa nam je povedal smeh in aplavz med predstavo. To nam je dalo dodatno motivacijo in zagon.

Posebej zanimivo je bilo opazovati igralce, kako so se iz nastopa v nastop razvijali, igralsko dozorevali in izrazno rastli. Pohvaliti je treba vse, od glavnih akterjev do stranskih. Sprašujejo nas, če bomo v jeseni še igrali. Ne vemo. Vendar bomo pustili ta vrata rahlo priškrnjena. Jeseni bo pričela z vajami mladinska gledališka skupina pod vodstvom Simone Jerčič Pšeničnik.

Na koncu se moram zahvaliti in pohvaliti našo »tehnično« ekipo, predvsem Mirana Kosa, ki je poskrbel za večji del scene, pa tudi za glasbo in razsvetlavo. Seveda gre ista zahvala tudi ostalim članom ekipe, ki so morali vsakokrat prenašati, sestavljati in razstavljati odrsko opremo in ostale rekvizite.

Zahvala tudi Simoni Jerčič Pšeničnik, ki nam je »zrihtala« vsa gostovanja, in Adrijanu Zalesnik, ki je poskrbel, da so bili gledalci v vseh krajih pravočasno obveščeni in našemu prevozniku Damijanu Sajevec in ostalim članom družine Rener.

Tako kulturno umetniško delo na vasi dalje živi in dokler je tudi mladina voljna sodelovati, se ni bati da bi zamrlo. In vsi, ki smo pripravljeni delati na tem področju, se bomo potrudili, da bo tako tudi ostalo.

Del libeliške zgodovine na 6!

1606	Ko so Dobreveški samostan prevzeli 1606 jezuiti, so faro Libeliče oskrbovali posvetni duhovniki ...
1826	Mesto učitelja, organista in mežnarja je bilo razpisano do 1.marca 1926, nastavljen pa je bil s 1. aprilom provizorični učitelj Anton Lepošic.
1866	Na Koroškem (v farah med St. Paulom in Dravogradom) so zbirali vojake za vojsko s Prusijo. Regiment »Souevich« je bival v vasi Libeliče, v župnišču pa komandant grof Wolkensberg.
1886	Novi posestnik libeliškega gradu Mohrenschild je kupil še Visočnikovo za 6000 fl.
1896	... so blagoslovili misijonski križ, ki še danes stoji na pokopališču...
1906	... po treh letih obstoja, dne 12.12.1906 je Franc Žlebnič prijavil prostovoljno razpustitev bralnega društva, kot piše okrajnemu glavarstvu v Velikovec: <i>Slovensko bralno društvo Libeliče se je razšlo. Že lani ni nihče več dvignil časopise in knjige, čeprav so nekateri še vplačali. Letos pa ni nihče več plačal članarine, tako da se je društvo razšlo. ... so začeli graditi sedanje šolsko poslopje ...</i>
1916	Janez Stana pd. Ridlnov in Primož Dobrovnik, Kozmanov iz Podvesi sta zgubila oba noge, drugi so pohabljeni, ujeti, bolani itd. Župnik deli karte za moko za celo občino ...
1926	Ko je gorel grajski hlev (Stravnikova štala), je veter zanesel ogorek na stolp libeliške cerkve, ki je zgorel. Zgorela je tudi streha od križa na pokopališču. Tesarska dela je prevzel Anton Stermec pd. Pečarjev Toni v Ivnici v Avstriji. S svojim bratom Miklavžem je delo izvrstno izvršil brez vsakega posebnega odra... zvonik je bil zidan in 4 m nižji in ljudje so negodovali, da je skažen...požar je uničil tudi Gornikovo drvarnico, mežnarijo, Kledrov svinjski hlev in gospodarsko poslopje... so Libeličani izvolili za novega župana občine Libeliče Martina Saberčnika, pd. Sabodina. ... so se Libeličani intenzivno ukvarjali s hmeljarstvom. Pri Sevčniku so postavili sušilnico zanj. ... župan močno pomaga šolskemu upravitelju Močniku pri poučevanju kmečkega življa o rabi umetnih gnojil in gnojenju nasploh. ...na pobudo Rudolfa Mencina je slovensko učitelstvo sprejelo deklaracijo, po kateri so bili sprejeti v učiteljsko organizacijo vsi učitelji, ne glede na politično prepričanje.
1936	... so izgradili novo gasilsko orodišče. Dan za dnem nadlega po brezposelnih, katerim župnik daruje po pol din, včasih še več
1946	...izdelan je bil program obvezne oddaje; krompir, ki je zelo dobro obrodil je bil oddan v vagonskih količinah.. <i>Skupna vsota oddanih poljskih pridelkov l. 1945/46: 61 pridelovalcev poljskih pridelkov so oddali 118 138 kg krompirja, 569 kg fižole, 1303 pšenice, 2711 hišno žito, 7858 sena, 3831 slame ..</i> (Gasilci) Že leta 1946 so se vaščani složno zbrali in zgradili nov vodni rezervoar v Libeličah kapacitete 48 m ³ Ustanovljena je bila Lovska družina Libeliče.
1956	Libeličani so hoteli zgraditi bazen za vodo nad mežnarijo, pa zaradi manjkajoče pomoči občine ni prišlo do tega... Julija so prenovili zunanost cerkve in pokopališko ograjo. 1. oktobra je povozil dravograjski živinozdravnik pri Prajzovi kapeli cestarja Boštana Predolnika, ki se je s kolesom peljal po napačni strani.
1966	Kulturno prosvetno društvo Saberčnik je uprizorilo komedijo »Zdravnik po sili«. ... na Štefanovo, 26.12.1966 so ustanovili moški pevski zbor Libeliče ... protokol med Jugoslavijo in Sv. sedežem – ločitev Cerkve in države, vera je zasebna zadeva posameznika... župljani so prekrili s salonitno opeko vso mežnarijo. Na pokopališču je občina naredila dva nova oporna zida, v kostnici pa novi betonski pod. ... je občina preuredila nekdanjo Pugelnikovo hišo za trgovino in bufet.
1976	Župljani se od cerkve odtujujejo. Skoraj več civilnih kot cerkvenih zakonov. ... slovesno je bil odprt nov gasilski dom. V Krajevni skupnosti so se odločili sprejeti in razširiti gradbeni okoliš.
1986	S pomočjo KS Libeliče smo zbrali macesnovo hlodovino, ki so jo razrezali domačini... Skodle smo nato dali impregnirati. Pritrdili pa smo jih z bakrenimi žebli. Spomeniško varstvo iz Maribora je pred zimo, ko jim je voda za malto že zmrzovala, še obnovilo fasado na kostnici. .. so nadaljevali z regulacijo Škurlejevega grabna ... montirali so ograjo na cesti proti pokopališču... vodovodni odbori so preko Krajevne skupnosti nabavili ves potreben material za obnovo vodovodnih linij... Občina Dravograd in gradbeno podjetje Kograd sta hoteli na področju spodnjih Gorč odpreti centralno gramozno jamo za celotno regijo. Libeličani so se soglasno temu posegu uprli.
1996	... UO sklada stavbnih zemljišč občine Dravograd je sprejel sklep o financiranju lokacijske in projektne dokumentacije za mrliško vežico ... ... akcija o osvetlitvi farne cerkve se je zaključila v septembru...izdali smo novo razglednico Libelič ...
2006	... gasilska pumpa je dobila streho nad glavo pred gasilskim domom...
2016	Se dogaja!

Vir: Vsaka vas ima svoj glas – Libeliče in *Libeliški GLASNIK*

Zakaj je 1. maj praznik dela!

Tradicija prvega maja kot mednarodnega praznika dela se pričinja v letu 1886 s Haymarketskim izgredom, ko je Federacija organiziranih obrti in delavskih zvez po uspehih, ki jih je doseglo kanadsko delavsko gibanje zlasti leta 1872, zahtevala več delavskih pravic, med njimi predvsem uzakonjen 8-urni delavnik. V podporo pritisku delavskih organizacij, da bi ta predpis stopil v veljavo s 1. majem tega leta, so se na ta rok v Chicagu organizirale trupe delavcev in pričele splošno stavko. 4. maja so se delavci zbrali na mestnem trgu Haymarket, kjer je po začetnem miru pred policijsko četo vendarle eksplodirala bomba in ubila 8 policistov. Na to je policija odgovorila s streljanjem in ranila več deset ljudi; ker mnogi niso tvegali morebitne aretacije ob obisku uradne zdravstvene pomoči, se je število žrtev ustavilo pri 11. Kasneje je bila pravica do 8-urnega delavnika kljub vsemu uveljavljena, v spomin na tragičen dogodek pa so se odvili tudi veliki izgredi leta 1894 in 1919. Po teh dogodkih se je ta majski dan v delavskih krogih imel za praznik dela, ki so ga ljudje obeleževali z različnimi rituali, med drugim v množici dežel s kurjenjem kresov v spomin na dogodke leta 1886. V 20. stoletju je prvi maj pridobil uraden status praznika dela. Slovenska tradicija prvi maj obeležuje zlasti s kresovi in nošnjo nageljnov. Prvi maj je po vojni s kurjenjem kresov in postavljanjem mlajev nadomestil praznik sv. Krstnika oz. kresne noči.

Vir: Wikipedia

Čistilna akcija!

Nič kaj prijazno vreme se je kazalo v soboto (9. aprila) zjutraj, ko so se pred gasilskim domom v Libeličah pričeli zbirati domačini. Napovedana je bila akcija čiščenja okolice pod naslovom: »Očistimo naselja v občini 2016!«

Zbralo se je preko petdeset krajanov vseh starosti. Ob pogledu nanje pa sem si mislil, da bi za članek lahko uporabil tudi lanske fotografije, saj se takim dogodkom priključijo skoraj vedno eni in isti ljudje. Malo kritično bi lahko zapisal, da so se po večini zbrali tisti, ki smeti v naravo sigurno niso odvrgli. Kje pa so drugi, tisti, ki so onečedili okolico ali tisti, ki z neudeležbo pokažejo koliko jim je mar za lepo življenjsko okolico brez smeti? Človek lahko reče, zakaj bi hodil čistiti za drugimi, saj sam nisem odvrigel nesnage. Pa še potrdimo mu lahko. Toda kaj, če bi vsi tako mislili, če bi pustili nečastno delo onih, ki se ne zavedajo, da narava ni odlagališče smeti in odpadkov. Mislim, da bi s časom vsi živeli med smetmi. Ali to želimo??

Pa vrnimo se k akciji. Predsednik Sveta KS Jože Pšeničnik je razdelil vrečke in odredil področja, kje bo kdo čistil. Na traktor so naložili nekaj »rezervnih delov« za popravilo gozdne učne poti in se odpravili vsak na svoje področje. Učiteljice in šolski sosedi so očistile okolico šole, otroci pa so s starši šli na teren.

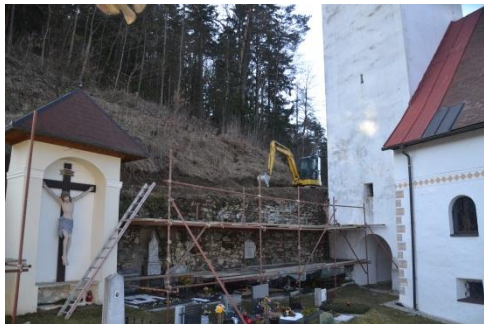

Ob napovedanem terminu konca akcije so se s terena vračali čistilci. Nekateri s polnimi vrečkami smeti, drugi so dejali, da jih pustili ob cesti. Vsem pa je bilo skupno ogorčenje in nejevolja ob ugotovitvah kaj vse ljudje odlagajo v gozdove in jarke. Plastične vreče krompirja, crkovina v plastičnih vrečkah, bale za krmo, ostanki centralnih kurjav, deli kuhinjskih aparatov.... in še kaj bi se našlo. Pomislim, kam je bliže odvreči odpad, v gozd ali v kanto, ki jo komunala redno prazni vsak teden, kam spada krompir, kam spadajo bale trave ...odgovor ni težak.

Akcijo so zaključili z dobro malico in klepetom. Pa so rekli, da bodo drugo leto tudi prišli, saj jim ni vseeno v kakšnem okolju živijo. Vredni so posnemanja!

Sanacija obzidja na pokopališču!

Že bežen pogled na obzidje okoli pokopališča in farne cerkve da vedeti, da je potreben celovite obnove.

Po nekajletnih prizadevanjih krajevnih predstavnikov se je občina le odločila, da sanira najnevarnejši del tega obzidja. To je od zvonika proti mežnariji (severozahodni del). Občina in KS sta zagotovili sredstva in našli izvajalca. Zaradi tega, ker je objekt farne cerkev in njena okolica pod zaščito kot kulturna dediščina, morajo biti prisotni tudi predstavniki (strokovnjaki) Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Njihovo arheološko spremljanje večkrat obrodi sadove in odkrije skrito zgodovino nekega področja. Kaj so odkrili bomo pisali v naslednji številki. Kako poteka delo pa v nekaj priloženih slikah.

začetek del

»streha« zidu

najdeni temelji in grob (slika Koroški pok. muzej)